

De Ronde van Brussel

HET BESTE VOOR ONZE KETJES
Wat kan er beter in onze scholen?

**LEREN BUITEN DE
SCHOOLMUREN**
Do's-and-don'ts

**ACTIEPUNTEN
VOOR HET BELEID**
Welke tips geven
leerkrachten aan
Sven Gatz?

He zien
leerkrachten
de toekomst?

Feiten, conclusies en
oplossingen

* Samen nadenken over de toekomst

De beste toekomstgerichte keuzes ontstaan in overleg. Vanuit die overtuiging lanceerde de VGC midden januari 2020 een oproep naar schoolteams in Nederlandstalige scholen in Brussel om samen na te denken over hun toekomst.

EN OF DAT ZIJ HUN STEM WILDEN LATEN HOREN!

57 scholen stelden zich kandidaat voor de Ronde van Brussel, waarvan we er achttien weerhielden. De selectie gebeurde op basis van regionale spreiding, verdeling over onderwijsvormen en -netten en diversiteit in scholenaanbod.

VLIEGENDE START

De Ronde van Brussel startte in februari: minister Sven Gatz ging op bezoek in de scholen om het met de schoolteams te hebben over thema's die zij belangrijk vinden. Ook scholen die niet weerhouden waren, konden hun mening kwijt via een online enquête die van begin maart tot midden mei 2020 liep. Zo polste de VGC bij alle Nederlandstalige scholen in Brussel naar hoe zij de toekomst zien, wat hun bezorgdheden zijn en welke tips ze hebben voor het beleid.

INSPIRATIE BIJ DE VLEET

Door de coronacrisis vonden heel wat gesprekken online plaats. Maar dat kon het enthousiasme niet temperen. Net als in de fysieke ontmoetingen kwamen tijdens de online sessies heel wat interessante ideeën, nuttige tips en best practices boven. In juli maakte de VGC een tussentijdse stand van zaken. Acties en focuspunten uit de Ronde werden meegenomen in de voorbereiding van het VGC-meerjarenplan. Voorstellen die niet tot het terrein van de VGC behoren, signaleren we aan de bevoegde overheden.

1
MINISTER

345

DEELNEMENDE LEERKRACHTEN
EN DIRECTIES WAARVAN 168 VIA
DE ONLINE ENQUÊTE

1380

MINUTEN
GESPREKSTOF

18
BEZOCHTE
SCHOLEN

8 10
ZOOM-SESSIES
FYSIEKE
SESSIES +

6

THEMA'S

THEMA 1. Leerkrachtentekort, -verloop en waardering van het beroep	p. 6
THEMA 2. Omgaan met meertaligheid	p. 12
THEMA 3. Schoolinfrastructuur en -uitrusting	p. 18
THEMA 4. Samenwerken met welzijnsorganisaties	p. 22
THEMA 5. Brede school en breed leren	p. 26
THEMA 6. Ouderbetrokkenheid	p. 30

GO! basisschool Unescoschool Koekelberg Klein Berchemstraat 1, 1081 Koekelberg	BaO	GO
Sint-Guido-Instituut Dokter Jacobsstraat 67, 1070 Anderlecht	SO	GV
Gemeentelijke Basisschool – Everheide Windmolenstraat 39, 1140 Evere	BaO	GM
Don Bosco Technisch Instituut Guldendallaan 90, 1150 Sint-Pieters-Woluwe	SO	GV
Vrije Basisschool – Sint-Jozefsschool Jagersveld 5, 1170 Watermaal-Bosvoorde	BaO	GV
Lutgardiscollege De Wahalaan 11, 1160 Oudergem	SO	GV
GO! atheneum Kalevoet Nekkersgatlaan 17, 1180 Ukkel	SO	GO
Jan-van-Ruusbroeckcollege Forumlaan 4, 1020 Laken	SO	GV
Gemeentelijke Basisschool Paviljoen François Joseph Navezstraat 59, 1030 Schaarbeek	BaO	GM
Hoofdstedelijke Basisschool Leidstar Claessensstraat 59, 1020 Laken	BaO	GM
GO! basisschool Zavelberg Sint-Agatha-Berchem Oscar Ruelensplein 13, 1082 Sint-Agatha-Berchem	BaO	GO
Vrije Basisschool Sint-Pieterscollege – De Zenne Drootbeekstraat 8, 1020 Laken	BaO	GV
GO! basisschool Theodoortje Laarbeeklaan 117, 1090 Jette	BaO	GO
Gemeentelijke Basisschool – Goede Lucht Séverineplein 1A, 1070 Anderlecht	BaO	GM
Vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs Georges Henrilaan 278, 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe	BuBaO	GV
GO! atheneum Brussel Moutstraat 24, 1000 Brussel	SO	GO
Vrije Basisschool – Sint-Augustinus Sint-Augustinuslaan 16, 1190 Vorst	BaO	GV
Vrije Basisschool – Imelda Ninoofsesteenweg 130, 1080 Sint-Jans-Molenbeek	BaO	GV

GO!
Wij willen meedoen!

COLOFON

Depotnummer: D/2021/7025/02 - V.U: Eric Verrept, leidend ambtenaar, Emile Jacquainlaan 135, 1000 Brussel © 2021 – België

De Ronde van Brussel en dit magazine werden mogelijk gemaakt door de rijke inbreng van de deelnemende scholen. Bedankt aan de schoolteams van GO! basisschool Unescoschool Koekelberg, Sint-Guido-Instituut, Gemeentelijke Basisschool – Everheide, Don Bosco Technisch Instituut, Vrije Basisschool – Sint-Jozefsschool, Lutgardiscollege, GO! atheneum Kalevoet, Jan-van-Ruusbroeckcollege, Gemeentelijke Basisschool Paviljoen, Hoofdstedelijke Basisschool Leidstar, GO! basisschool Zavelberg Sint-Agatha-Berchem, Vrije Basisschool Sint-Pieterscollege – De Zenne, GO! basisschool Theodoortje, Gemeentelijke Basisschool – Goede Lucht, Vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs, GO! atheneum Brussel, Vrije Basisschool – Sint-Augustinus en Vrije Basisschool – Imelda.

Hartelijk dank ook aan de 168 deelnemers van de online enquête voor hun inspirerende input!

De coronamaatregelen werden met grote zorg gerespecteerd tijdens de sessies. Een aantal sessies vonden plaats wanneer de mondmaskerplicht en afstandsregel nog niet van kracht waren.

Het hele gebeuren kwam tot stand onder de goede begeleiding van Bridgeneers, Levuur, Sylvester, Indiville, het Onderwijscentrum Brussel en de algemene directie Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Copyright foto's: VGC - fotograaf: Christian Smits

THEMA 1

Leerkrachtextekort, -verloop en waardering van het beroep

Kwaliteitsvol lesgeven begint bij de leerkracht. Voldoende leerkrachten aantrekken en behouden is een aandachtspunt. In Brussel is deze uitdaging nog groter dan elders in Vlaanderen.

“De leerkracht doet ertoe. Dat is een slogan, maar hij klopt wel.”

– Leerkracht, GO! basisschool Unescoschool Koekelberg

LESGEVEN IN BRUSSEL ...

Leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel staan elke dag klaar voor onze ketjes. Soms in moeilijke omstandigheden, want de uitdagingen van lesgeven in de grootstad zijn niet min en de verwachtingen torenhoog. Leerkrachten verwachten geen schouderklopjes, wel waardering. Vaak ervaren ze het omgekeerde. Het gevoel leeft dat het leerkrachtenberoep soms in een negatief daglicht staat en dat er wordt neergekeken op lesgeven in Brussel. En ook ouders tonen soms weinig respect voor de job als leerkracht. Hoog tijd dus om de meerwaarde van lesgeven in Brussel zichtbaar te maken.

GEZOCHT: STRAFFE TALENTEN

Net zoals overal in Vlaanderen kampen scholen in Brussel met een lerarentekort. Het is duidelijk dat leerkrachten vandaag voor heel wat uitdagingen staan. Naast het lesgeven vervullen zij nog een heleboel andere taken die te maken hebben met administratie, begeleiding van leerlingen, communicatie met ouders, de organisatie van projecten ... Dat allemaal managen is niet vanzelfsprekend, zeker niet voor beginnende leerkrachten. Starters goed ondersteunen en hen duurzaam opnemen in het schoolteam is van groot belang. Niet alleen voor de starters zelf, ook om het lerarenverloop een halt toe te roepen. De lerarenopleiding versterken, inzetten op een kwalitatieve instroom, ondersteuning en uitwisseling voorzien rond belangrijke thema's als klasmanagement, meertaligheid, de relatie met ouders, differentiatie ...: dit zijn sleutelfactoren om met kennis van zaken én met plezier aan de slag te blijven. Uiteindelijk plukken onze Brusselse ketjes daar ook de vruchten van!

ACTIEPUNTEN

TOP 8

van suggesties

De leerkrachten die dagelijks in de weer zijn om onze ketjes het beste onderwijs te bieden, hebben heel wat ideeën en tips voor waarderende acties. Hieronder sommen we de vaakst aangehaalde suggesties op. Op de volgende pagina's vind je meer uitleg bij elk thema.

1. **Verspreid een positief en realistisch beeld** van de job als leerkracht.
2. Werk samen met de **lerarenopleidingen** zodat leerkrachten beter voorbereid starten op de werkvloer.
3. Zet in op **vorming en ondersteuning** van schoolteams en vooral op **uitwisseling en expertisedeling** tussen scholen.
4. Maak **lesgeven in Brussel aantrekkelijker**.
5. Ondersteun **beginnende leerkrachten** met **begeleiding op maat**.
6. Breng **externe expertise** binnen.
7. Zorg voor een goed **systeem** om **vraag en aanbod rond vacatures** kenbaar te maken.
8. Verken en ondersteun **pedagogisch/didactisch vernieuwende initiatieven**.

Een job uit de duizend

Ook al hebben leerkrachten het niet onder de markt, de liefde voor het vak en voor hun leerlingen staat als een paal boven water. Het is prachtig om te zien met hoeveel engagement en enthousiasme leerkrachten in Brussel het beste van zichzelf geven.

Wat maakt dat leerkrachten elke dag opnieuw het onderste uit de kan halen? Welke factoren beïnvloeden de jobtevredenheid, de inzet en gedrevenheid van onze leerkrachten?

- ✓ Een goede sfeer en familiegevoel in het team.
- ✓ Autonomie en vrijheid in de job: de kans om zelfstandig te experimenteren en daarin ondersteuning krijgen.
- ✓ Waardering binnen het team.
- ✓ Dat je écht het verschil kan maken voor je leerlingen: "Je ziet hen evolueren en maakt voor hen een toekomst mogelijk."
- ✓ Een open visie binnen de school.
- ✓ Een grote maatschappelijke betrokkenheid binnen het team.
- ✓ Steun bij collega's.
- ✓ Passie voor Brussel en het onderwijs.
- ✓ Waardering van de leerlingen en de ouders.
- ✓ Resultaat zien van je werk.

1 INZETTEN OP EEN POSITIEVE EN REALISTISCHE BEELDVORMING

Dit kan door positieve, sterke verhalen te delen en de troeven van lesgeven in Brussel in de verf te zetten.

Als Brusselse leerkracht:

- ✓ ontwikkel je een brede expertise;
- ✓ ben je actief in een unieke, verrijkende, multiculturele omgeving;
- ✓ geniet je samen met je leerlingen van een breed cultureel aanbod;
- ✓ kan je echt het verschil maken voor je leerlingen.

Met welke acties kunnen we lesgeven in Brussel stimuleren?

- Positieve en sterke verhalen in de kijker plaatsen door inspirerende Brusselse leerkrachten op de onderwijsdagen aan het woord te laten of door middel van een realityreeks rond lesgeven in Brussel.
- Een opscholendag organiseren naar analogie met de openbedrijvendag.
- Wonen en werken in Brussel promoten.
- Jongeren warm maken voor de job van leerkracht.

2 SAMENWERKEN MET DE LERARENOPLEIDING

Leerkrachten in opleiding moeten een realistisch beeld krijgen van de job en van de vele facetten die erbij komen kijken, zodat jongeren beter voorbereid op de werkvloer starten. In de opleiding mag ook meer aandacht gaan naar klasmanagement, differentiatie, lesgeven in een grootstedelijke context, omgaan met cultuurverschillen, inclusie en aandacht voor kinderen die extra zorg nodig hebben in het gewoon en buitengewoon onderwijs.

Het is nodig dat studenten voldoende kansen krijgen om tijdens de opleiding praktijkervaring op te doen en dat ze gemotiveerd worden om stage te lopen in Brussel. Wat instroom betreft, is het van belang dat de opleiding toegankelijk is voor iedereen, ook voor studenten in kwetsbare situaties of jongeren met een andere afkomst. Want een leerkrachtenteam vaart wel bij diversiteit en is bij voorkeur een weerspiegeling van de maatschappij en de lokale context. Het Brussels onderwijs promoten bij de Brusselaars zelf is dus zeker een goed idee.

"Als leerkracht in Brussel vervul je ook een maatschappelijke rol. Dit vraagt extra competenties waarmee we positief moeten uitpakken."

– Leerkracht, Gemeentelijke Basisschool - Goede Lucht

3 INZETTEN OP VORMING, ONDERSTEUNING, UITWISSELING EN EXPERTISEDELING

Als we eersteklas onderwijs willen bieden, dan moeten kennis en kennisontplooiing alle ruimte krijgen. Formele en informele kennisoverdracht en ondersteuning kunnen op verschillende manieren. Een greep uit de suggesties:

- coaching door het Onderwijscentrum Brussel blijven aanbieden;
- verbindende initiatieven voor leerkrachten zoals de avond van het onderwijs, afterworksessies ...;
- uitwisseling van kennis en ervaring tussen leerkrachten en tussen scholen: schoolteams die bij elkaar op bezoek gaan, expertisedeling tussen leerkrachten rond thema's als basisgeletterdheid en differentiatie, leren
- van elkaar op een gemeenschappelijke pedagogische studiedag ...;
- opleidingen op maat rond meertaligheid, taakbelasting, omgaan met werkdruk ...;
- teambuilding voor leerkrachtenteams;
- coaching voor leerkrachten rond het verhogen van veerkracht;
- coaching voor directies.

4 LESGEVEN IN BRUSSEL AANTREKKELIJKER MAKEN

De huidige leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel behouden en voldoende sterke leerkrachten aantrekken, vraagt om ingrepen op meerdere domeinen: taakbelasting, verloning en anciënniteit, werkzekerheid, mobiliteit, infrastructuur en materialen, solliciteren en vervangingen organiseren. De VGC onderneemt actie op de terreinen die binnen haar bevoegdheid vallen. Andere actiepunten signaleren we aan de bevoegde overheden.

Actiepunten die schoolteams aanhalen:

- een netoverschrijdend systeem uitwerken voor vervangleerkrachten;
- oplossingen zoeken voor de verhoogde werkdruk;
- leerkrachten ontlasten van administratieve taken en van taken m.b.t. toezicht;
- extra ondersteuning op de werkvloer bieden (kinderverzorgers, vrijwilligers ...);
- meer tijd voor reflectie en uitwisseling mogelijk maken;
- kleinere klasgroepen zodat elke leerling aangepaste aandacht krijgt;
- gemotiveerde en geëngageerde leerkrachten belonen en vaste benoemingen afschaffen;
- goedkoper of kosteloos openbaar vervoer voor leerkrachten;
- kilometervergoeding en een fietsvergoeding voorzien;
- aangename schoolgebouwen, een degelijke infrastructuur en materiaal voorzien;
- aandacht voor zij-instromers: anciënniteit uit de privésector laten meetellen.

“Administratieve last naar beneden en focus op onze kerntaak: onderwijs bieden en zorgen voor onze leerlingen.”

– Leerkracht, Jan-van-Ruusbroeckcollege

5 BEGELEIDING OP MAAT VOOR BEGINNENDE LEERKRACHTEN

Begeleiding on the job, meelopen met een ervaren leerkracht, co-teaching: het zijn stuk voor stuk waardevolle methoden die beginnende leerkrachten helpen om sterker in hun schoenen te staan. Jonge, startende leerkrachten moeten inlooptijd krijgen en ervaren leerkrachten de ruimte om nieuwkomers te begeleiden.

“Als jonge leerkracht was ik niet voorbereid op het echte lesgeven. Ik heb een burn-out gekregen.”

– Leerkracht, Vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs

6 EXTERNE EXPERTISE BINNENBRENGEN

Schoolteams hechten veel belang aan multidisciplinaire samenwerking met externe, ondersteunende partners. Wat betekent dit in de praktijk?

- Samenwerken met organisaties als Kind & Gezin, CAW, JAC, CLB ... zodat zij hun dienstverlening binnen de schoolmuren kunnen aanbieden.
- Op school een beroep kunnen doen op externe experts, zoals een psycholoog, logopedist en kinesist.
- Straathoekwerkers en jeugdmedewerkers in de school inzetten als extra ondersteuning. Ook als brugfiguur tussen school en ouders.
- Een sociaal assistent deel laten uitmaken van het schoolteam.
- Extra uren (niet uit het lestijdenpakket) die scholen naar eigen behoefte kunnen invullen (zorg, administratief brugfiguur, logo ...), los van diplomavereisten.
- Een goede afstemming met het CLB om de continuïteit te garanderen in de opvolging van dossiers.

7 EEN GOED SYSTEEM ROND VRAAG EN AANBOD VAN VACATURES

Startende leerkrachten geven aan dat het vaak een kluwen is om te weten waar er een vacature is en wat de modaliteiten zijn rond het solliciteren.

Zij stellen voor om:

- een systeem te voorzien (website, Facebook ...) waarbij in één oogopslag netoverstijgend terug te vinden is waar er vacatures zijn;
- netoverstijgend afspraken te maken rond de wijze waarop er kan gesolliciteerd worden en dit ook éénvormig maken.

8 VERNIEUWENDE INITIATIEVEN ONDERSTEUNEN

Lesgeven in een uitdagende context veronderstelt dat je openstaat voor nieuwe inzichten en als leerkracht mee bent met de nieuwste ontwikkelingen in het onderwijs. Zonder vernieuwing kan er geen sprake zijn van toekomstgericht onderwijs. Zowel de leerkrachten als de leerlingen worden er beter van.

Dit betekent volgens de deelnemers aan de bevraging onder meer:

- investeren in co-teaching;
- werken met trajectbegeleiding rond een kleine groep leerlingen;
- inzetten op breed leren;
- samenwerken over de grenzen van de richtingen (ASO/BSO/TSO/KSO) heen.

“Leerkrachten willen echt kunnen lesgeven. Er is meer externe ondersteuning en zorg nodig, en iemand permanent om crisissen op te vangen.”

– Leerkracht, Vrije Basisschool Sint-Pieterscollege - De Zenne

THEMA 2

Omgaan met meertaligheid

Het is belangrijk dat de leerlingen meertalig uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel kunnen uitstromen. De kennis van het Nederlands, Frans en Engels zijn bepalend voor de toekomst van onze kinderen. Waardering van de thuistaal in de school kan hiervoor een meerwaarde zijn.

WAAROM IS DIT THEMA BELANGRIJK?

Leerkrachten in Brussel komen dagelijks in aanraking met meertaligheid via de leerlingen en ook via de ouders. Hier goed mee omgaan is een belangrijke ambitie voor scholen. Ze ervaren de meertaligheid van hun leerlingen als een zegen en vloek tegelijkertijd: de kinderen en jongeren kennen meestal verschillende talen, maar de kennis ervan is vaak

beperkt. Nogal wat leerlingen komen bovendien uit een kansarm gezin of hebben specifieke zorgnoden. Voor Brusselse leerkrachten is het dan ook niet eenvoudig om samen met hun leerlingen de leerdoelen te behalen. **Een opdracht die ze met veel passie voor het onderwijs en liefde voor hun ketjes aangaan, zo blijkt uit de gesprekken.**

WAAR ZITTEN LEERKRACHTEN MEE?

Heel wat schoolteams geven aan dat het onvoldoende beheersen van de schooltaal, verstrekende gevolgen kan hebben voor de slaagkansen van de leerlingen. Voor veel ketjes is het Nederlands louter en alleen de schooltaal: thuis of in de vrije tijd komen ze er amper mee in contact. Bovendien zijn veel vriendjes op school ook anderstalig en is het Nederlands de taal waarin alles 'moet' van de juf of meester. Leerkrachten geven ook aan dat veel kinderen thuis niet altijd de kansen krijgen om te groeien, zowel wat taal als de algemene ontwikkeling betreft. De Brusselse leerkrachten ervaren het als hun verantwoordelijkheid om hun zeer diverse publiek zo goed mogelijk te begeleiden en maximale onderwijskansen te bieden. Maar ze stoten daarbij op beperkingen en problemen die ze niet alleen - als leerkracht of als schoolteam - kunnen opvangen.

“Leerlingen moeten ook buiten de school Nederlands horen. Ze moeten ondergedompeld worden in de taal.”

– Leerkracht, Lutgardiscollege

“Het is niet vanzelfsprekend voor elke leerkracht om ook taalleerkracht te zijn. Daar is professionalisering en ondersteuning voor nodig.”

– Leerkracht, Sint-Guido-Instituut

Nederlands D.N.F.

MEERTALIGHEID IS ÉÉN VAN DE TROEVEN VAN DE BRUSSELSE SCHOLEN.

HOE KUNNEN WE DIE STERKTE NOG BETER BENUTTEN?

Volgens de bevroegde schoolteams zijn ingrepen op 5 gebieden nodig. Binnen elk domein reikten ze heel wat waardevolle inzichten, ideeën en suggesties aan.

1. Inzetten op een ruime verwerving van de taal, op school en in de vrije tijd.
2. Externe expertise binnenbrengen, uitrollen en delen.
3. Met ouders communiceren.
4. Afspraken maken op beleidsniveau.
5. Professionalisering van en uitwisseling onder leerkrachten.

“Het is belangrijk om te zoeken naar ingangspoorten waardoor er een emotionele band kan ontstaan met de Nederlandse taal.”

– Leerkracht, Vrije Basisschool - Sint-Augustinus

1

INZETTEN OP EEN RUIE VERWERVING VAN DE TAAL, OP SCHOOL EN IN DE VRIJE TIJD

- ✓ Er is een breed aanbod nodig voor jongeren en ouders binnen en buiten de school waarin ze ondergedompeld worden in de taal.
- ✓ Kinderen moeten op jonge leeftijd spelenderwijze in contact komen met de Nederlandse taal.
- ✓ Hobby's uitoefenen, zijn oefenkansen Nederlands in de vrije tijd. De lokale vrijetijds mogelijkheden in kaart brengen, is daarom een goed idee.
- ✓ Gratis Nederlandse taalkampen voor kinderen in de vakantie organiseren.
- ✓ Culturele activiteiten financieren.
- ✓ Budgettaire ondersteuning rond het verwerven van taal tijdens schooluitstappen opnemen.
- ✓ Samen nadenken over een aanbod rond immersie: talenkennis opbouwen vanuit de moedertaal, met aandacht voor lezen.
- ✓ Nederlands als enige hoofdvak aanbieden.
- ✓ Samenwerken met externe partners die taal op een andere manier binnenbrengen en deelnemen aan projecten waardoor leerlingen de taal op een veel praktischere manier leren toepassen.
- ✓ Ondersteuning bieden bij de uitwerking van een taalbeleid met plaats en aandacht voor de plus van meertaligheid en thuistaal op school.

2

EXTERNE EXPERTISE BINNENBRENGEN, UITROLLEN EN DELEN

Leerkrachten hebben nood aan expertisedeling rond basisgeletterdheid en de specifieke meertaligheidsproblematiek van Brusselse scholieren, ook met andere scholen. Hun aanpak willen ze graag wetenschappelijk onderbouwen. Experts of taalcoaches die de taalproblematiek in de school mee ondersteunen, zouden een grote hulp betekenen. Een mobiele ploeg vanuit de VGC kan gespecialiseerde hulp voor logopedie bieden en ook de ondersteuning vanuit het Onderwijscentrum Brussel wordt als een meerwaarde ervaren. Tot slot kan een native speaker voor het geven van Frans de praktische toepassingen van de taal enorm stimuleren.

“Wij kiezen ervoor om in het Frans of Engels te communiceren met de ouders, omdat we het belangrijk vinden dat zij ons begrijpen en wij hen.”

– Leerkracht, GO! basisschool Theodoortje

3

MET OUDERS COMMUNICEREN

- Inzetten op een positieve communicatie met ouders is cruciaal.
- Een sensibiliseringscampagne kan helpen om de ouderbetrokkenheid op school te verhogen, de angst weg te nemen om op school te komen en het belang van taal voor de toekomstperspectieven van de kinderen te benadrukken.
- Activering van de ouders tot kennis van het Nederlands is belangrijk voor het opvolgen van huiswerk, oudercontact ... Er kunnen tips & tricks meegegeven worden om het Nederlands thuis te stimuleren.
- Een flexibel aanbod aan taallessen Nederlands en basiseducatie aan ouders binnen de school werkt drempelverlagend.
- Er is een goed aanbod aan tolken nodig.
- Bij sommige ouders leeft het stereotiepe beeld dat Nederlandstalige scholen beter zijn dan Franstalige. Dit moeten we doorbreken.
- De uitdaging die het anderstalig kind aangaat, is niet te onderschatten wanneer men kiest voor een Nederlandstalige school. Het is belangrijk dat ouders hier een helder beeld van hebben.

“Ook bij wiskunde komt veel taal kijken. Sommige vraagstukken begrijpen de leerlingen niet.”

– Leerkracht, Gemeentelijke Basisschool - Everheide

4

AFSPRAKEN MAKEN OP BELEIDSNIVEAU

- ✓ Zorg ervoor dat kinderen van jongs af aan in aanraking komen met het Nederlands en dat ze voldoende aanwezig zijn in de kleuterschool.
- ✓ Maak werk van een betere screening op taalkennis onder andere via het inschrijvingsbeleid om tot een evenwichtige mix te komen van Nederlandstalige, Franstalige en anderstalige kinderen.
- ✓ Maak duidelijke afspraken binnen de school rond het gebruik van het Nederlands en het aanspreken van een meertalig publiek.
- ✓ Leg de lat voldoende hoog voor Nederlandstalige kinderen.
- ✓ Onderbouw het beleid met wetenschappelijk onderzoek rond taalverwerving en meertaligheid.
- ✓ Werk samen met hogescholen en zet praktijkgerichte onderzoeksprojecten op.

5

PROFESSIONALISERING VAN EN UITWISSELING TUSSEN LEERKRACHTEN

- Elke leerkracht hoort ook een taalleerkracht te zijn.
- Inzetten op professionalisering van de leerkrachten is belangrijk.
- Netwerken tussen scholen ontwikkelen om mekaar te ondersteunen en expertise te delen.
- Stel leerkrachten aan in een team die een andere moedertaal hebben dan het Nederlands om dichter bij de leerlingen te staan, maar ook als culturele verrijking naar collega's.

BRUSSEL
VOL TAALBRUSSEL
VOL TAAL

ONDERSTEUNING
ROND MEERTALIG-
HEID: 'BRUSSEL
VOL TAAL'

TALENPASPOORT
TAALVERWERVING DOOR
KINDEREN
SCHOOLPROFIEL
ACTIVITEITENFICHES

PASKLARE TIPS EN
MATERIALEN

In jouw school meertaligheid waarderen en stimuleren? Op www.brusselvoltaal.be vind je tips, goede praktijkvoorbeelden, praktische tools, lesmaterialen, vormingen en achtergrondinformatie om van meertaligheid een troef te maken in jouw school. Je kan er o.m. de visie van jouw school rond meertaligheid in kaart brengen en op basis hiervan geschikte acties bepalen en uitwerken.

Gemeentelijke Basisschool - Everheide

THEMA 3

"Schoolinfrastructuur en-uitrusting"

Om kwaliteitsvol les te geven, is het belangrijk dat de infrastructuur en de uitrusting tegemoetkomen aan de noden van de school, leerlingen en leerkrachten.

“Een school is meer dan alleen een leerkrachtenkamer en enkele leslokalen.”

– Leerkracht, GO! atheneum Brussel

WAT KAN BETER?

De infrastructuur en uitrusting zijn in een aantal scholen verouderd en komen onvoldoende tegemoet aan de noden, zo stippen leerkrachten aan. Heel wat scholen ervaren ook een tekort aan ruimte. Er is niet altijd een turnzaal of die wordt gebruikt voor andere doeleinden. Speelplaatsen mogen groter en vooral groener. Sanitair, verwarming, isolatie en verluchting zijn in bepaalde scholen ook aandachtspunten.

DE SCHOOL WAAR LEERKRACHTEN VAN DROMEN ...

- ✓ is een aangename plek met een hedendaagse infrastructuur en uitrusting, aangepast aan de noden en aan het onderwijstype;
- ✓ is een energieneutrale school in een gezonde, groene buitenomgeving;
- ✓ heeft een ruime speelplaats, ingericht volgens een doordachte visie;
- ✓ telt voldoende en ruime klassen;
- ✓ laat een flexibele invulling toe;
- ✓ houdt rekening met toekomstige noden;
- ✓ ondersteunt innovatief lesgeven;
- ✓ is vlot toegankelijk en bereikbaar.

EN WAT MET MOBILITEIT?

Mobiliteit, bereikbaarheid, toegankelijkheid: aandachtspunten die we niet uit het oog mogen verliezen als we het over schoolinfrastructuur hebben. Meer specifiek gaat het dan over:

- Hoe zorgen we voor een veilige schoolomgeving?
- Kan de school rekenen op ondersteuning in het uitbouwen van een fietsenvloot?
- Is het mogelijk om te komen tot één vervoerpas voor NMBS en MIVB?
- Kunnen leerkrachten aanspraak maken op goedkoper of kosteloos openbaar vervoer?
- Kunnen er gratis parkeerplaatsen voorzien worden in de nabije omgeving van de school?
- Hoe kunnen leerkrachten in aanmerking komen voor een kilometervergoeding?

“Onze groene omgeving is een meerwaarde voor onze stedelijke ketjes, vooral voor die leerlingen die thuis geen eigen buitenplek hebben.”

– Leerkracht, GO! atheneum Kalevoet

“Er is geen parking. Leerkrachten zouden gratis moeten kunnen parkeren dichtbij de school. Openbaar vervoer is niet voor iedereen toegankelijk.”

– Leerkracht, Hoofdstedelijke Basisschool Leidstar

INFRASTRUCTUUR EN LESKWALITEIT GAAN HAND IN HAND

Infrastructuur heeft een effect op de kwaliteit van lesgeven, zo leren we uit de bevraging. Door een gebrek aan leslokalen zijn scholen soms genoodzaakt grotere klasgroepen te vormen, wat de rust en concentratie in de klas niet ten goede komt. Bij kleinere klasgroepen kan de leerkracht meer energie steken in differentiatie en persoonlijke contacten. Bovendien, zo luidt het, vraagt innovatief, toekomstgericht onderwijs om een uitdagende, vernieuwende infrastructuur.

HOE KAN DE VGC ONDERSTEUNEN?

8 tips van leerkrachten

- ✓ **Investeer** verder in een aangename, flexibele en toekomstgerichte schoolinfrastructuur, binnen en buiten met ook aandacht voor de specifieke noden van het buitengewoon onderwijs.
- ✓ Voorzie in een goed werkende **ICT**, met een goede internetverbinding en voldoende kwalitatief ICT-materiaal (tablets, smartboards ...), voor leerlingen en leerkrachten (ook in het basisonderwijs).
- ✓ Denk met scholen **toekomstgericht** na over welke infrastructuur nodig is om innovatief lesgeven te ondersteunen (zoals voldoende flexibele ruimtes) en om verwachte capaciteitsgroei op te vangen.
- ✓ **Ondersteun** scholen bij de zoektocht naar een nieuwe locatie, de bouw van een nieuw schoolgebouw en renovatie.
- ✓ Voorzie gemakkelijke **mobilititeit** vanuit en naar de school.
- ✓ Bied administratieve ondersteuning bij het aanvragen van **subsidies**.
- ✓ Breng de nood aan infrastructuur en middelen in het Brusselse gewest in kaart en schrijf een globale **aanbesteding** uit.
- ✓ Stel bij grote subsidies een **adviserende werkgroep** samen van deskundigen, de inrichtende macht, directie, leerkrachten, ouders ...

“Als je kijkt naar de binnenkant van de lokalen, stap je 50 jaar terug in de tijd.”

– Leerkracht, Vrije Basisschool - Sint-Jozefsschool

“Wij willen graag een stap verder gaan in innovatief lesgeven, maar daarvoor hebben we niet de juiste infrastructuur. De ruimtes zijn te krap en niet flexibel.”

– Leerkracht, Lutgardiscollege

THEMA 4

Samenwerken met welzijnsorganisaties

Als leerkracht kan je niet inspelen op alle vragen en noden van kinderen en jongeren. Je voelt je soms machteloos wanneer het gaat over armoede, het psychisch welzijn van je leerling of over gedrags- of opvoedingsproblemen. Daarom is het belangrijk om ouders te betrekken en samen te werken met welzijnspartners.

“Leerkrachten doen meer dan alleen lesgeven. Er is nood aan een sterkere link met de welzijnssector.”

– Leerkracht, Gemeentelijke Basisschool Paviljoen

WAT MISSEN LEERKRACHTEN?

Leerlingen komen pas tot leren en persoonlijke groei als aan alle basisbehoeften voldaan is. Leerkrachten stellen vast dat er een verband is tussen het welzijn en de schoolse prestaties van de kinderen en jongeren. Ze vragen om een structurele samenwerking met welzijnsorganisaties die ondersteuning bieden in de school en die ook een laagdrempelig aanbod hebben naar ouders toe. Wanneer meerdere organisaties betrokken zijn, moeten de zorg en begeleiding op elkaar afgestemd zijn. De noden van het kind staan daarbij centraal. Leerkrachten zijn bezorgd over de lange wachtlijsten in de welzijnssector en vragen om een snelle opvolging en continuïteit in de hulpverlening. Tot slot mag er meer aandacht zijn voor welzijnsaspecten in de lerarenopleiding.

HET WELZIJN EN WELBEVINDEN VAN ONZE KETJES LIGT LEERKRACHTEN NAUW AAN HET HART

“Leerkrachten worden geconfronteerd met schrijnende situaties in de klas. Ze liggen er soms wakker van.”

– Leerkracht, GO! basisschool Theodoortje

Een kind dat zich niet goed voelt, komt niet aan ontplooiing toe. Daarom zijn welzijn en welbevinden zo'n belangrijke thema's. Voor een school is het belangrijk om te kunnen samenwerken met welzijnspartners die vlot bereikbaar zijn en ondersteuning kunnen bieden. Leerlingen in een kwetsbare thuissituatie dreigen uit de boot te vallen als ze niet de juiste omkadering krijgen. Net voor die gezinnen is de drempel naar externe hulp ook vaak erg hoog.

HOE KAN DE VGC ONDERSTEUNEN?

- ✓ Bekijk waar de samenwerkingen tussen onderwijs en welzijnsorganisaties gefaciliteerd kunnen worden.
- ✓ Maak een betere en snellere wisselwerking mogelijk tussen scholen en welzijnsorganisaties met aandacht voor continuïteit in de opvolging van leerlingen.
- ✓ Denk mee na over mogelijkheden rond opvang van jongeren in crisissituaties.
- ✓ Ondersteun scholen in het begeleiden van specifieke doelgroepen: financieel kwetsbare gezinnen, langdurig zieke kinderen, anderstalige nieuwkomers ...
- ✓ Zorg voor een goede sociale kaart om leerkrachten en ouders wegwijs te maken in het welzijnsaanbod.
- ✓ Houd rekening met de financiële kwetsbaarheid van gezinnen bij het aanbieden van activiteiten. Denk na over een maximumfactuur voor het secundair onderwijs, spring financieel bij voor schooluitstappen, bied gezonde warme maaltijden aan op school.
- ✓ Voorzie specifieke vormingen voor leerkrachten rond omgaan met agressie, psychisch welzijn ...

“Het is nodig dat de verschillende diensten die hier op school komen ook onderling met elkaar communiceren.”

– Leerkracht, Don Bosco Technisch Instituut

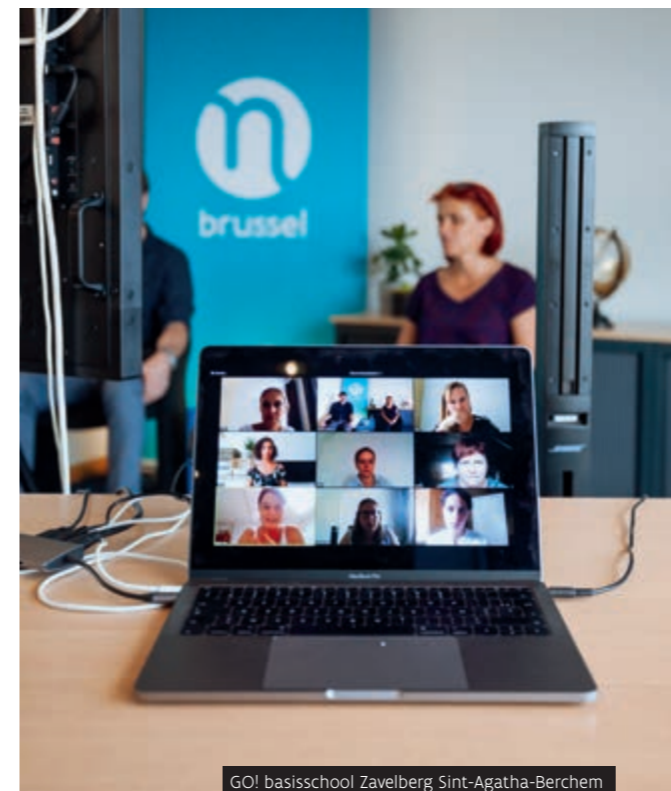
SAMENWERKING TUSSEN ONDERWIJS EN WELZIJN: HOE ZIEN SCHOOLTEAMS DAT CONCREET?

- Goede afspraken met de Centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) om coördinatie, continuïteit en opvolging te garanderen.
- Een centraal systeem voor informatie-uitwisseling over de trajecten die met jongeren worden gelopen, zodat alle betrokken partners, inclusief de school, op de hoogte zijn en de hulp onderling maximaal afgestemd wordt.
- Laagdrempelig aanbod van welzijnsorganisaties op school voorzien, bv. een spreekuur of zitdag waar ouders terecht kunnen met vragen en moeilijkheden.
- Leerkrachten en zorgverleners samenbrengen op fora om kennis uit te wisselen rond welzijnsnoden.
- Aanwezigheid van deskundigen op school om leerkrachten en leerlingen te begeleiden, zowel partners in welzijn als psychologen en logopedisten.
- Samenwerken met brugfiguren kan een enorme hulp zijn.
- Sensibiliseren van ouders/kinderen rond mogelijke hulpverlening.

Zo doen Wij dat

Tip van een leerkracht uit GO! basisschool Unescoschool Koekelberg:

“Wij zijn in contact met een organisatie die ondertussen een vaste waarde is in onze school. Hun expertise gaat heel breed, van ondersteuning bij opvoedingskwesties tot financiële tips. Die globale kijk op hoe de situatie voor het kind verbeterd kan worden, is een grote troef. Het voordeel is ook dat ze vanuit deze organisatie een aantal uren aanwezig zijn op de school. Ze overleggen met de leerkrachten, maar ook ouders kunnen rechtstreeks bij hen terecht. Indien nodig wijzen ze de weg naar andere hulpverleners. Terwijl het Onderwijscentrum Brussel didactisch sterk is, heeft deze organisatie meer expertise rond welzijn. Beide organisaties zijn complementair.”

GO! basisschool Zavelberg Sint-Agatha-Berchem

“Een zitdag op school van een externe, neutrale vertrouwensfiguur met wie ouders over hun problemen kunnen praten, zou een meerwaarde zijn.”

– Leerkracht, GO! basisschool Zavelberg Sint-Agatha-Berchem

GO! basisschool Unescoschool Koekelberg

THEMA 5

Brede School en breed leren*

Breed en levensecht leren is belangrijk om de ontwikkelingskansen van leerlingen te maximaliseren. Kinderen, jongeren en personeel participeren aan onderwijs vanuit de kennis van de wereld die ze meebrengen. Deze kennis van de wereld krijgt vorm binnen de school, maar ook via de veelheid aan ervaringen buiten de schooluren en -muren. Een goede wisselwerking tussen school en brede omgeving is dan ook van essentieel belang.

“We proberen onze ketjes in de grootstad te trekken, maar we vergeten wel eens om hun leefwereld in onze school te trekken.”

– Leerkracht, GO! atheneum Kalevoet

NAAR EEN AANPAK OP MAAT

De leefomgeving waarin kinderen en jongeren in Brussel opgroeien, is zo verschillend dat ze ook uiteenlopende noden en mogelijkheden ervaren. Om kansen te geven aan alle – ook de meest kwetsbare – leerlingen is een aanpak op maat nodig. Op maat van de leerling en de lokale omgeving. Het is belangrijk dat leerlingen zoveel mogelijk verschillende ervaringen kunnen opdoen en weten wat er buiten de schoolmuren mogelijk is. De school is ingebed in de buurt. Het is nodig om de buurt te betrekken en ervoor te zorgen dat kinderen en gezinnen in hun buurt actief zijn. Ook voor de leerkrachten is dit een belangrijke meerwaarde. Door boeiende samenwerkingen blijft de job uitdagend en blijf je groeien.

“Als we naar een museum willen, vinden we nooit een gids die gebarentaal kan. Activiteiten buiten de school zijn voor onze leerlingen minder toegankelijk en daardoor vaak duurder. Wij hebben altijd extra begeleiders nodig.”

– Leerkracht, Vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs

BREED LEREN: WAAROM?

Kinderen en jongeren groeien op in een samenleving die steeds complexer wordt. In een grootstad als Brussel nemen ook de maatschappelijke uitdagingen toe. Denk aan diversiteit, sociale ongelijkheid en armoede. Onze Brusselse ketjes hebben dan ook heel wat competenties nodig om een goed leven te kunnen uitbouwen. Die competenties verwerven, is niet vanzelfsprekend. Al was het maar omdat heel wat kinderen en jongeren in kwetsbare omstandigheden opgroeien. Bovendien valt er zoveel meer te leren dan wat er tijdens de lesuren aan bod komt.

EEN BEWUSTE KEUZE

Heel wat leerkrachten vinden dat er een aanvullend, geïntegreerd aanbod nodig is, eventueel na de schooluren. Door samen te werken met de buurt, ouders en lokale partners in onderwijs, cultuur, sport, jeugd, kinderopvang en welzijn, probeert een brede school een veilige en fijne leeromgeving te organiseren waarin kinderen en jongeren zich optimaal kunnen ontploien.

LEERKRACHTEN
DIE DAGELIJKS IN
DE WEER ZIJN OM
ONZE KETJES HET
BESTE ONDERWIJS
TE BIEDEN, ZIEN

6 KANSEN
OM HET BREDE-
SCHOOLCONCEPT
TE VERSTERKEN.

LEERLINGEN VERDIENEN MAATWERK

- Maak uitstappen toegankelijk voor leerlingen uit het buitengewoon onderwijs.
- Creëer ruimte voor nieuwe vormen van uitwisseling tussen leerlingen en leerkrachten.
- Opleiding = werk. Doordring jongeren hiervan, systematisch en concreet.
- Daag jongeren uit en ondersteun ze om zelf problemen aan te pakken.
- Verruim hun horizon via sport, lezen, deelname aan debatten, vrijwilligerswerk in de buurt ...
- Het risico op watervaleffect en ongekwalificeerde uitstroom daalt door het goed kennen van talenten.
- Stimuleer een boeiende kruisbestuiving tussen school, jongeren en werkgevers vanuit een win-winspectief.
- Voorzie op scholen een goede samenwerking met bibliotheken zodat een toegankelijk en ruim aanbod beschikbaar is voor de leerlingen.

“Door samen te werken met bedrijven of ambachten, kunnen we tegemoetkomen aan de talenten van leerlingen en helpen we hen met hun middelbare studiekeuze. Een win-winsituatie voor beide.”

– Leerkracht, Vrije Basisschool - Sint-Augustinus

ouders ALS PARTNERS BETREKKEN

Het bredeschoolproces vraagt om een goede dialoog en wisselwerking met ouders. Ouders kunnen een actievere rol opnemen in het proces en meer betrokken worden, bijvoorbeeld in het meedenken over en het ontwikkelen van concrete bredeschoolacties, binnen en buiten de schoolmuren. Zo versterkt ook de band met de leerkracht en de schoolomgeving. Daarnaast is het een goed idee om ouders (maar ook leerkrachten) te informeren over de buurt en het lokale aanbod, bijvoorbeeld via een handige app, georganiseerde wandelingen ...

UITRUSTING EN INFRASTRUCTUUR

Een brede school heeft ook letterlijk ruimte nodig om te verbreden. Scholen rekenen op een flexibele, moduleerbare en multifunctionele schoolinfrastructuur, zowel binnen als buiten. Door uitwijkmogelijkheden in de buurt in kaart te brengen, kan het gebruik van gedeelde infrastructuur perfect op elkaar worden afgestemd. Maak bijvoorbeeld afspraken met burgemeesters rond voorrang voor scholen in het kader van sportdagen, museumbezoeken ... Zorg daarbij voor een hulp- en informatiepunt waar leerkrachten terecht kunnen wanneer ze met de klas op uitstap willen. Om de interactie met de buurt te versterken, kan een schoolgebouw na de schooluren dienstdoen als ontmoetingsplek. En waarom zouden scholen onderling geen afspraken kunnen maken rond de uitwisseling van materialen, ontdekkoffers en experimenteerdozen?

TALENTEN VERKENNEN BINNEN EN BUITEN DE SCHOOL

- Haal de banden met de buurt aan en stimuleer leren buiten de school(m)uren.
- Zet in op plekken waar talenten kunnen verkend worden (tekenen, muziek ...) en waar taal geen barrière vormt.
- Voorzie een overzicht van verenigingen/personen die een bepaald talent hebben en dit willen komen delen op school.
- Ondersteun sport-, muziek- en kunstprojecten op school en werk samen met partners om dit mogelijk te maken.
- Versterk samenwerkingsinitiatieven die leerlingen met beide voeten in de samenleving zetten, verantwoordelijkheid geven en waaruit ze leren.
- Betrek de gemeente, de lokale gemeenschap en Brusselse bedrijven via projectoproepen en incentives.
- Zet in op 'community service learning' om de betrokkenheid met de maatschappij te verhogen en om aan te tonen dat de rol van de leerkracht meer kan zijn dan enkel lesgeven.
- Werk samen met arbeidsgerichte partners zoals arbeidsbemiddeling, het Centrum Voor Volwassenenonderwijs en voortgezet onderwijs.

“Leren doe je niet enkel in een klaslokaal maar ook daarbuiten. Ook aan ouders zouden we talentontwikkeling moeten kunnen aanbieden.”

– Leerkracht, Vrije Basisschool Sint-Pieterscollege - De Zenne

LEERKRACHTEN ALS BRUGGEN- BOUWERS

Leerkrachten willen graag hun klaspraktijk versterken. Vorming en ondersteuning rond breed leren, maar ook kruisbestuiving en expertisedeling tussen schoolteams zijn hiervoor geknipt.

SCHOOL ALS SPIL

- Voorzie middelen zodat iemand van het schoolteam een vast aanspreekpunt kan zijn voor het bredeschoolproces.
- Voorzie een subsidiekader zodat lokale besturen een aanvraag kunnen doen om dit regionaal te coördineren.
- Voorzie een aanbod rond teambuilding tussen ouders en leerkrachten om zo de band te versterken, de kinderen beter te ondersteunen en de communicatie te bevorderen.

Grote en kleine kansen

THEMA 6

Ouder- betrokkenheid

Ouderbetrokkenheid is een opdracht van elke school, van elke leerkracht. Maar werken met ouders vraagt van de leerkracht in Brussel extra inspanningen omwille van de verscheidenheid aan talen, culturele en sociaal-economische verschillen, opvoedingsstijlen, overtuigingen en verwachtingen ten aanzien van de school.

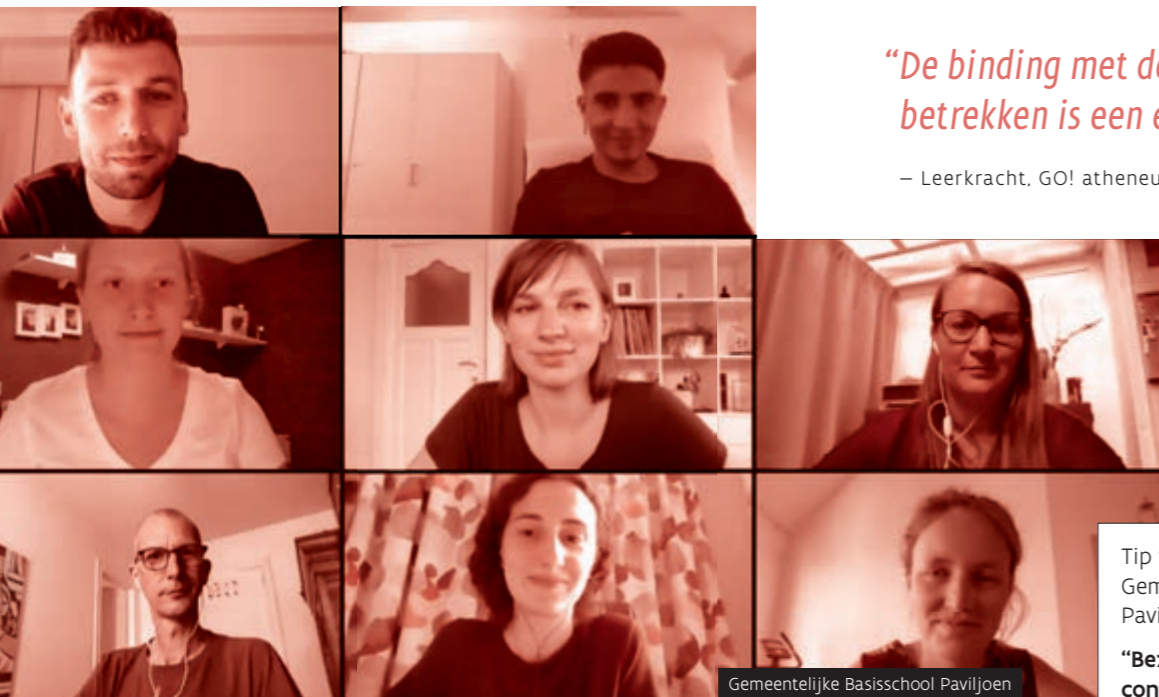
“We willen ouders als een volwaardige partner betrekken en hen op verschillende gebieden meetrekken, zoals bij buitenschoolse activiteiten.”

– Leerkracht, Vrije Basisschool - Imelda

OUDERBETROKKENHEID VORMGEVEN: GEEN KOUD KUNSTJE

In een uitdagende, meertalige omgeving is ouderbetrokkenheid creëren gemakkelijker gezegd dan gedaan. Scholen leggen tonnen creativiteit aan de dag om de band met ouders te versterken. Er is niet één succesformule, maar wel een heel arsenaal aan kansen. Straffe ideeën en initiatieven die we van leerkrachten op dit vlak hoorden:

- Kinderen en ouders worden 's morgens verwelkomt en 's avonds uitgezwaaid aan de schoolpoort.
- Ouders halen leerlingen af in de klas, waardoor er een rechtstreeks, informeel contact is tussen de leerkracht en de ouders. Ook alledaagse, positieve zaken komen zo tot bij de ouders.
- Ouders begeleiden om de school van hun kind te ontdekken via bv. openklasmomenten.
- Informele ontmoetingen op school mogelijk maken via oudercafés, vrijetijdsbeurzen ...
- Ouders blijven motiveren om naar oudercontacten te komen.
- Aanklampend werken naar de niet of minder betrokken ouders.
- Een tolk voorzien op oudercontacten, infomomenten ... voor anderstalige ouders.
- Ouders vragen om voor elkaar te vertalen.
- Ouders stimuleren om thuis het huiswerk van hun kinderen op te volgen, samen activiteiten te doen in het Nederlands, samen naar Nederlandstalige programma's op tv te kijken ...

“De binding met de ouders en hen betrekken is een echte uitdaging.”

– Leerkracht, GO! atheneum Brussel

Tip van een leerkracht uit Gemeentelijke Basisschool Paviljoen:

“Bezorg ouders positieve contactmomenten, met Nederlandse lessen, schoolontbijt ... Ouders zien de school zo als een veilige haven waar zij terecht kunnen met vragen en moeilijkheden. Als we merken dat ouders met iets zitten, pakken we dat meteen op.”

Gemeentelijke Basisschool Paviljoen

WAAROM IS OUDERBETROKKENHEID NODIG?

Ouders en leerkrachten als twee handen op één buik, dat is het ideale scenario om kinderen te stimuleren om hun talenten maximaal te ontwikkelen. Het is dan ook belangrijk om ouders als een volwaardige partner te betrekken. Scholen moeten daarom drempels verlagen naar ouders en hen op allerlei manieren laten participeren in verschillende activiteiten. Anderzijds is het van belang dat ouders van in het begin een bewuste keuze maken voor Nederlandstalig onderwijs en dat zij inzien dat die keuze ook verantwoordelijkheden meebrengt. Van in het begin moeten ouders een goed beeld hebben van wat er van hen verwacht wordt. Kortom, ouderbetrokkenheid is een kwestie van wederzijds engagement, tussen scholen, leerkrachten en ouders.

HOE KAN DE VGC ONDERSTEUNEN?

Scholen kijken uit naar nuttige knowhow om ouders nog beter te kunnen betrekken, maar zeker ook naar praktische hulp.

CONCREET VRAGEN LEERKRACHTEN:

- ✓ ondersteuning door een brugfiguur die de kloof tussen school en ouders kan verkleinen door:
 - de noodzaak van het stimuleren van de taal onder de aandacht te brengen;
 - de schoolcontext te verduidelijken;
 - vanuit de noden van de ouders en kinderen mee op zoek te gaan naar mogelijkheden in de buurt.
- ✓ ondersteuning door een vaste kracht die aanwezig is tijdens info- en contactmomenten om ouders te begeleiden;
- ✓ een aanbod van workshops rond opvoeding, welbevinden, geestelijke gezondheidszorg, huiswerkbegeleiding, computervaardigheden ...;
- ✓ tools om in te zetten op de relaties met ouders in het secundair onderwijs zodat ze op een positieve manier in contact komen met de school en niet enkel bij uitsluitingen.

“Tijdens oudercafés brainstormen we samen met ouders over bepaalde thema’s. Soms wordt er ook een spreker uitgenodigd. Door de setting stappen ze sneller op een leerkracht af om een probleem te bespreken of om aan te geven dat ze ergens hulp bij nodig hebben.”

– Leerkracht, Vrije Basisschool - Imelda

OCB LANCEERT ‘COMMUNICEREN MET OUDERS’

CHECKLISTS

INFOFICHES

BRIEVEN VOOR OUDERS

WIE IS WIE

...

Een checklist voor een inschrijvingsgesprek, een uitnodiging voor een voorleesmoment ... Als leerkracht hoef je niet elke keer het warm water uit te vinden. We werkten een tool uit boordevol personaliseerbare materialen om vlot te communiceren met ouders. Affiches, brieven, flyers, wenkaartjes ... gewoon aanpassen en je bent vertrokken.

o www.communicerenmetouders.brussels

GO! atheneum Brussel

GO! basisschool Unescoschool Koekelberg

GO! basisschool Theodoortje

Gemeentelijke Basisschool - Everheide

Lutgardiscollege

Vrije Basisschool - Sint-Jozefsschool

Sint-Guido-Instituut

Jullie zijn één voor één toppeps!

Jan-van-Ruusbroeckcollege

Gemeentelijke Basisschool Paviljoen

GO! basisschool Zavelberg Sint-Agatha-Berchem

Vrije Basisschool - Imelda

Hoofdstedelijke Basisschool Leidstar

GO! atheneum Kalevoet

Vrije Basisschool - Sint-Augustinus

GO! atheneum Brussel

“Het is fijn gehoord te worden. Ik werk 20 jaar in Brussel en het is de eerste keer dat dit gebeurt.”

– Hoofdstedelijke Basisschool Leidstar

Gemeentelijke Basisschool - Goede Lucht

Vrije Basisschool Sint-Pieterscollege - De Zenne

Vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs

Don Bosco Technisch Instituut

Wat zijn de grote werkpunten voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel? De uitnodiging van de VGC om hierover mee na te denken, kon op veel sympathie en medewerking rekenen in de scholen!

Het was prachtig te mogen ervaren met hoeveel engagement en enthousiasme de deelnemende schoolteams in dialoog gingen met elkaar én met minister Sven Gatz. Samen dachten jullie kritisch na en kwamen jullie tot concrete aanbevelingen.

Jullie input zal het VGC-beleid inspireren: we gaan aan de slag en werken passende oplossingen uit. In het onderwijs van de toekomst staan schoolteams mee aan het roer!

Ondertussen zitten we niet stil. Begin maart lanceren we een campagne die de job van leerkracht in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel op een positieve en realistische manier in de kijker zet.

We gaan ook aan de slag met jullie tips en suggesties en gaan na welke acties we concreet kunnen ondernemen.

Bedankt!

**Aan iedereen die meewerkte:
dank je wel! Jullie inzet
om onze ketjes het beste
onderwijs te bieden, is
verbluffend én inspirerend.**

Wil je dit magazine digitaal lezen? Of een papieren exemplaar (bij)bestellen?
Kijk dan op www.onderwijsinbrussel.be/publicaties.

MERCE!

